

NL POMS

Staf NL POMS
Facility Management

Postbus 128
6470 EC Eygelshoven

Staf NL POMS
Rimbürgerweg 50
6471 XX Eygelshoven

DP&O
Bureau: Arbeidsomstandigheden KL
[Redacted]
Postbus 90820
2509 LV Den Haag
MPC 58 A

Datum:
11 september 2002

Ons kenmerk:
CFM/ 110902/01

Onderwerp:
Haalbaarheid van grenswaarden (Chroom VI)

Referentie:

Uw interne memo van 9 september. In het bijzonder de vragen zoals gesteld in punt 5 van deze notitie.

1. In het recente verleden is er met de DP&O over het onderwerp Strontium Chromaat binnen NL POMS regelmatig van gedachten gewisseld. Het thema ' Chromaten' is een punt van blijvende zorg en aandacht binnen NL POMS. Binnen onze organisatie wordt het proces van continue verbetering gehanteerd. Aanpassingen worden stapsgewijs doorgevoerd. Deze benadering blijkt ook effectief gelet op de bijbehorende investeringen.

Het blijkt vooralsnog onmogelijk om te voldoen aan het meest wenselijke criterium, namelijk de zogenaamde nulblootstelling.

Middels een metafoor noem ik deze eindsituatie vaak : " De bakkerij zonder meel ".

Binnen NL POMS is deze situatie thans niet haalbaar, maar we streven naar een minimale uitstoot en blootstelling aan deze gezondheids-schadelijke stof. Metingen uitgevoerd door de firma ASCOR moeten aangeven in hoeverre doorgevoerde maatregelen succesvol zijn en leiden tot concrete verbeteringen en aanvaardbare situaties van de werkomstandigheden.

2. Ter informatie zijn de volgende documenten toegevoegd:

- a) Mijn brief van 4 oktober 2000, gericht aan de ARBO-coördinator KL
- b) Overzicht Chromaatsnormen uit de opleidingsinstructie van KL Luchtmacht
- c) Telefax van de firma ASCOR omtrent chromaatgrenswaarden
- d) Recentelijk uitgevoerde metingen door de firma ASCOR op de locaties Vriezenveen.

3. De in de brief van 4 oktober 2000 (punt 4 f) genoemde luchtdouches zijn inmiddels geplaatst op alle sites en functioneren tot volle tevredenheid. Deze technische voorzieningen zijn gerealiseerd op basis van budgetten beschikbaar gesteld door de US/Army. Door NATO zijn in november 2000 fondsen beschikbaar gesteld aan MOD/NL om een speciale conserverings-werkunit te realiseren op de locaties Brunssum en Vriezenveen. Werken vanuit deze industriële unit zou een werkelijk grote stap zijn in het verbeteren van de arbeidsomstandigheden.

Het zal u misschien niet echt verbazen, maar deze zaak is nog steeds niet gerealiseerd en in afwachting van besluitvorming tussen LAS/IROM en de DGW&T-organisatie. De urgentie om deze voorziening te realiseren wordt blijkbaar niet door iedereen gedragen.

Klaarblijkelijk zijn er valide redenen om de voortgang te vertragen, dit ondanks het feit dat er NATO-fondsen beschikbaar zijn gesteld, van een feitelijk financieel probleem kan dus geen sprake zijn. De onzekere toekomst van NL POMS is wellicht een oorzaak van deze vertraging. Helaas is de voortgang van dit project is door NL POMS nauwelijks te beïnvloeden. In tegenstelling tot voorgaande jaren worden de werkplaatsen thans zeer zorgvuldig en zeer frequent schoongemaakt middels de zogenaamde 'natte methode'. De hoeveelheid stof en ook de verspreiding van stof in de werkruimte wordt hierdoor tot een absoluut minimum beperkt. Door de US/Army is budget beschikbaar gesteld om de werkplaatsen te voorzien van een centraal stofafzuigsysteem. Deze voorziening zal op korte termijn worden aangebracht en levert ook een bijdrage om de verspreiding van stof in de ruimte tegen te gaan.

4. De combinatie van lasprocessen en het vrijkomen van chroomverbindingen bevreemdt mij enigszins. Zie punt 6 van uw memo. Binnen NL POMS is de afspraak gemaakt dat er niet wordt gelast een verfhoudend plaatmateriaal. Voordat laswerkzaamheden worden uitgevoerd moet het plaatmateriaal middels stralen volledig vrij worden gemaakt van verf en primers. Vanuit deze benadering wordt er gelast aan uitsluitend blank plaatmateriaal en komen er dus geen chromaathoudende dampen vrij. De vrijkomende schadelijke stoffen hebben dus uitsluitend betrekking op het lasproces en worden effectief afgezogen door een combinatie van bronafzuiging en ruimteafzuiging.

5. In uw memo wordt gesproken over de grenswaarde specifiek gericht op luchtmonsters. De analyse van stofmonsters blijft buiten beschouwing. Binnen NL POMS worden metingen uitgevoerd op zowel stofmonsters als luchtmonsters. Het blijkt uiterst belangrijk de hoeveelheid vrijkomende stof te beperken en indien aanwezig, zo snel mogelijk te verwijderen om verspreiding tegen te gaan. Door de hoeveelheid vrijkomende stof sterk te reduceren wordt gelijktijdig bereikt dat de beademingslucht in de werkplaatsen niet (of nauwelijks) vervuild kan raken door chromaatstof. Analyse van de stofmonsters wijzen nagenoeg altijd uit dat er in ruime mate chromaatstof aanwezig is. Dit analyseresultaat is volstrekt logisch, gelet op het materieel wat wordt bewerkt. Immers in de primers van het oude US/Army legermaterieel is chromaat aanwezig. Het feitelijke risico zit n.m.m. niet zozeer in het stof als zodanig, maar in de beademingslucht. Belangrijk is te weten in welke mate de beademingslucht in de werkplaatsen is vervuild met chromaat houdend stof. De wetgever richt zich middels MAC-waarden ook duidelijk op deze luchtmonsters en niet zozeer op de stofmonsters. Niet de wetgever, maar TNO heeft een praktijknorm ontwikkeld voor stofmonsters. De TNO-norm gaat uit van een maximaal aanvaardbare concentratie van 100 mgr. chromaatstof per kg stof. De bron voor de vervuiling van de beademingslucht is de aanwezigheid van stof. Daarom is en blijft alle inspanning gericht op de terugdringing van de hoeveelheid vrijkomende stof tijdens de werkprocessen.

6. De wettelijke (huidige) MAC-waarde voor luchtmonsters is nog steeds 10 ugr/cbm. Deze grenswaarde staat ter discussie en zal naar alle waarschijnlijkheid naar beneden worden bijgesteld. De Arbeidsinspectie hanteert thans als norm 20% van de wettelijke MAC-waarde, oftewel 2 ugr/cbm. Dit is ook de bedrijfsnorm die binnen de KL wordt gehanteerd. Dit in tegenstelling tot de bedrijfsnorm van de Klu. De Klu hanteert een bedrijfsnorm van 0,5 ugr/cbm. Zie tevens het toegevoegde diagram uit opleidingsboek van de Klu. Aansluitend op de bedrijfswaarde van de KL, geldt ook binnen NL POMS de grenswaarde van 2 ugr/cbm.

7. Als bijlage is toegevoegd het recente meetrapport van de firma ASCOR zoals dat is uitgevoerd op de locatie Vriezenveen. Er is zowel aandacht besteed aan de analyse van veegmonsters als van luchtmonsters. De aanwezigheid van chromaten in de veegmonsters zijn logisch en ook heel verklaarbaar, maar naar mijn inschatting niet buitengewoon risicovol. Bepalend zijn de meetresultaten van de luchtmonsters. De analyseresultaten vallen ruim binnen de wettelijke MAC-waarde en ook binnen de KL bedrijfsnorm van 2 ugr/cbm.

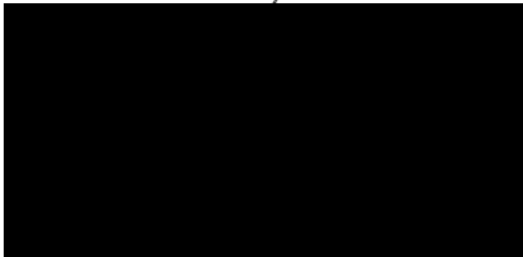
Uitgaande van dit analyseresultaat van de luchtmonsters kan de conclusie worden getrokken dat het voor NL POMS klaarblijkelijk mogelijk is om zich te houden aan de voorgestelde nieuwe advies waarde van 2 ugr/cbm.

De eveneens genoemde waarde van 0,02 ugr/cbm, is met standaard meetapparatuur niet detecteerbaar en gaat uit van de eerder genoemde "Bakkerij zonder meel".

Indien dit de toekomstige en gewenste eindsituatie moet worden geldt als voorwaarde dat mens en het productieproces volledig moeten worden gescheiden van elkaar. Dit betekent in de praktijk waarschijnlijk robotisering.

Middels deze brief en de bijlage hoop ik u naar tevredenheid te hebben geïnformeerd omtrent de stand van zaken m.b.t. de onderwerp 'Chromaten' binnen NL POMS.

Indien dit niet het geval mocht zijn, schroom niet contact op te nemen.

Eygelshoven

i.a.a

* cito

